

Dosarul nr. 3ra-1336/18

Prima instanță: Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău (jud. O. Melniciuc)
instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Bostan, A. Pahopol, V. Negru)

ÎNCHEIERE

17 octombrie 2018

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Ala Cobăneanu
Dumitru Mardari
Dumitru Visternicean

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursului declarat de Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a lui Andrei Malcoci, reprezentat de avocatul Alexandru Tonu împotriva Inspectoratului Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la soluționarea în termenul prevăzut de lege a cererii, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată

împotriva deciziei din 8 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admis apelul declarat de avocatul Alexandru Tonu în interesele lui Andrei Malcoci, casată hotărârea din 14 decembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea

constată:

La 5 septembrie 2016, Andrei Malcoci, reprezentat de avocatul Alexandru Tonu a depus cerere de chemare în judecată împotriva Inspectoratului Național de Patrulare al IGP al MAI al RM cu privire la constatarea încălcării dreptului la soluționarea în termenul prevăzut de lege a cererii, repararea prejudiciului moral și încasarea cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii a invocat că la 30 iunie 2016, deplasându-se la volanul autoturismului cu n/î XXXXX, pe traseul Chișinău - Hîncești, în apropierea localității Fundul Galbenei, a fost stopat din deplasare de către un echipaj al Inspectoratului National de Patrulare al IGP al MAI al RM, fiindu-i întocmit un proces-verbal potrivit căruia s-a indicat că a încălcat limita de viteză.

Nefiind de acord cu cele constatate de către inspector, a refuzat semnarea procesului-verbal contravențional, astfel, neavând posibilitatea să facă cunoștință cu conținutul acestuia.

A menționat că, deoarece nu a luat cunoștință cu procesul-verbal contravențional, la 4 iulie 2016, prin intermediul poștei, a depus o cerere la Inspectoratul Național de Patrulare al IGP al MAI al RM, privind eliberarea copiei de pe dosarul contravențional prin care a solicitat eliberarea copiei certificate a dosarului contravențional intentat împotriva sa la 30 iunie 2016, cu expedierea acestuia la adresa domiciliului de facto indicată în cerere, la care însă nu a primit niciun răspuns.

Ținând cont de faptul că de soluționarea cererii menționate depinde protecția juridică a drepturilor sale în cadrul procesului contravențional intentat la 30 iunie 2016 și având în vedere că autoritatea nu l-a informat în termen cu privire la cauza contravențională intentată în privința sa, prin îngrădirea dreptului său la informație și soluționarea în termenul legal a cererii, dânsul a suportat suferințe morale, etalate prin incertitudinea creată în raport cu cauza contravențională și imposibilitatea de apărare egală a drepturilor sale.

A evidențiat că i-a fost cauzat un prejudiciu moral pe care îl apreciază în valoare de 30000 lei.

Și-a întemeiat pretențiile în baza dispozițiilor art. 10 din CEDO, art. 34 din Constituția RM, art. 14, 1416 Cod civil, art. 10, 11 din Legea privind accesul la informație, art. 166, 167 CPC, art. 16, 19 din Legea contenciosului administrativ.

A solicitat admiterea acțiunii, constatarea încălcării dreptului la soluționarea în termenul legal a cererii din 4 iulie 2016, obligarea Inspectoratului Național de Patrulare al IGP al MAI al RM să răspundă la cererea din 4 iulie 2016, încasarea din contul Inspectoratului Național de Patrulare al IGP al MAI al RM în beneficiul său a prejudiciului moral în valoare de 30000 lei, precum și compensare cheltuielilor de judecată.

Prin hotărârea din 14 decembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău, a fost respinsă acțiunea ca nefondată.

Prin decizia din 18 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost respins apelul declarat de Alexandru Tonu în interesele lui Andrei Malcoci și menținută hotărârea primei instanțe.

Prin decizia din 13 decembrie 2017 a Curții Supreme de Justiție, a fost admis recursul declarat de Andrei Malcoci, prin intermediul avocatului Alexandru Tonu, casată decizia din 18 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu trimiterea cauzei spre rejudecare în Curtea de Apel Chișinău în alt complet de judecată.

Prin decizia din 8 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, a fost admis apelul declarat de avocatul Alexandru Tonu în interesele lui Andrei Malcoci, casată hotărârea din 14 decembrie 2016 a Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău și emisă o nouă hotărâre, prin care a fost admisă acțiunea.

A fost constatată încălcarea dreptului lui Andrei Malcoci la soluționarea în termen legal a cererii din 4 iulie 2016.

A fost obligat Inspectoratul Național de Patrulare al IGP al MAI al RM să răspundă la cererea din 4 iulie 2016 depusă de Andrei Malcoci.

A fost încasată din contul Inspectoratului Național de Patrulare al IGP al MAI al RM în beneficiul lui Andrei Malcoci suma de 500 lei cu titlu de prejudiciu moral și suma de 2000 lei cu titlu de cheltuieli pentru asistență juridică.

La 30 iulie 2018, Inspectoratul Național de Patrulare al IGP al MAI al RM a declarat recurs împotriva deciziei din 8 mai 2018 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea acestuia, casarea integrală a deciziei recurate cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului a invocat că instanța de apel a interpretat eronat prevederile actelor normative de drept, concluzionând greșit admiterea cererii de chemare în judecată depusă de Andrei Malcoci.

Având în vedere prevederile art. 433 lit. b) CPC, a remarcat că recursul împotriva deciziei din 18 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău, a fost declarat de către Andrei Malcoci cu omiterea termenului de decădere de 2 luni.

Astfel, Curtea Supremă de Justiție urma să constate inadmisibilitatea recursului ca fiind depus cu omiterea termenului de prescripție.

Având în vedere că potrivit cererii cu privire la accesul la informație, înregistrată la 4 iulie 2016 cu nr. 6652, Andrei Malcoci a solicitat eliberarea copiei certificate a dosarului contravențional intentat împotriva sa la 30 iunie 2016, a accentuat că intimatul a dus în eroare instanța din considerentul că acțiunea acestuia este una neîntemeiată din momentul în care solicitarea nu a constat în eliberarea numai a copiei de pe procesul-verbal cu privire la contravenție, întocmit la 30 iunie 2016 în prezența acestuia, ci a materialelor dosarului contravențional, solicitările fiind bazate pe prevederile din Legea privind accesul la informație.

Mai mult ca atât, intimatul a depus la 5 octombrie 2016 o contestație a procesului-verbal, înregistrată în secretariatul INP al IP al MAI al RM cu nr. 1409, care ulterior, la 6 octombrie 2016 a fost remisă după competența teritorială către Inspectoratul de Poliție Leova, fiind informat și Andrei Malcoci.

Prin urmare, la 14 octombrie 2016, cu nr. 4802, IP Leova a expediat în adresa Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău spre examinare contestația depusă de Andrei Malcoci împotriva procesului-verbal cu privire la contravenție nr. MAI03 400857, întocmit la 30 iunie 2016, în baza art. 236 alin. (2) Cod contravențional.

Astfel, a precizat că Andrei Malcoci, care susține în cererea de chemare în judecată că până în prezent nu a primit niciun răspuns, de fapt, a recepționat răspunsurile la cererile înaintate, deoarece altfel acesta nu putea să conteste procesul-verbal cu privire la contravenție, fără ca să dețină o copie a acestuia.

A evidențiat că este neîntemeiată și concluzia instanței de apel referitor la acordarea despăgubirii morale în sumă de 500 lei, fiind lipsită de suport juridic, nefondată și neargumentată, or, la materialele cauzei civile nefiind anexate careva probe în sensul prevederilor art. 117 CPC, obligație stipulată în art. 118 CPC și în art. 24 alin.(3) din Legea contenciosului administrativ.

A accentuat că deși instanța de apel a indicat în decizia contestată precum că Andrei Malcoci nu a argumentat, prin prisma criteriilor stabilite de lege, gradul de prejudiciere, caracterul și gravitatea suferințelor fizice și psihice, totuși, a ajuns la concluzia că suma de 500 lei constituie o satisfacție echitabilă pentru a restabili drepturile și libertățile încălcate, însă nu a precizat care drepturi și libertăți.

Cu referire la prevederile art. 96 alin. (1) CPC, a remarcat că pentru a include cheltuielile pentru asistență juridică spre încasare din contul Inspectoratului Național de Patrulare al IGP al MAI al RM, instanța de apel urma să verifice dacă aceste cheltuieli au fost reale și necesare, și într-un quantum rezonabil, fiind necesară prezentarea unei liste detaliate a tuturor cheltuielilor invocate, iar omiterea acestei condiții trebuia să aibă drept efect respingerea revendicărilor în întregime sau în parte.

A specificat că un alt aspect care urma a fi luat în considerație de instanța de apel pentru determinarea quantumului compensației acordate este aportul, timpul, aptitudinile special necesare ale avocatului, luând în considerație faptul că recursul declarat de reprezentantul lui Andrei Malcoci, avocatul Alexandru Tonu împotriva deciziei din 18 aprilie 2017 a Curții de Apel Chișinău, cu care a făcut cunoștință la data de 12 iunie 2017, a fost înregistrat de către Secția grefă a Curții Supreme de Justiție a RM cu nr. 03C-1137/17 la 18 august 2017, cu omiterea termenului de 2 luni, care este termen de prescripție.

Prin urmare, instanța de apel a stabilit eronat, neîntemeiat și neargumentat suma de 2000 lei ca prejudiciu material pentru cheltuielile de asistență juridică acordată și urma să respingă integral solicitările respective.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) CPC, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.

Din materialele dosarului rezultă că copia deciziei recurate a fost expediată în adresa părților la 11 iunie 2018, fapt confirmat prin scrisoarea de însoțire (f. d. 136), însă careva date care ar confirma recepționarea acesteia de către recurent la materialele dosarului lipsesc.

Astfel, se constată că recurentul s-a conformat prevederilor legale și a declarat recursul la 30 iulie 2018 în termenul legal.

Examinând temeiurile recursului, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul este inadmisibil din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) CPC, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) CPC, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare al IGP al MAI al RM nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele recursului nu indică la încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Aici, completul Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție relevă că conform jurisprudenței CEDO, recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, la fel recursul trebuie să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcell contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când în recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare al IGP al MAI al RM, asemenea aspecte nu se regăsesc.

Distinct de cele relatate, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare al IGP al MAI al RM ca inadmisibil.

În conformitate cu art. art. 270, art. 433 lit. a), art. 440 CPC, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul declarat de Inspectoratul Național de Patrulare al Inspectoratului General al Poliției al Ministerului Afacerilor Interne al Republicii Moldova se consideră inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Ala Cobăneanu

Judecătorii

Dumitru Mardari

Dumitru Visternicean